

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

UPA/FM 2017/57

Randi Vestergaard Evaldsen

1. klassimiik meeqqat atuarfiisa tamarmik pinngitsooratik tuluit oqaasiinik takornartat oqaasiisut atuartitsisalernissaat qularnaarumallugu Meeqqat Atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 15, 3. December 2012-imeersumut allannguutissamik saqqummiuseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliniutip tamatuma kinguneranik kalaallit danskillu oqaasiinik atuartitsineq ajornerulersinneqassanngilaq. Allannguut atuutilersinneqassaaq ukiup atuarfiusup 2018-mi aallartinneraniit.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit)

(Siullermeerneqarnera)

Politikkimi suliniaraanni sapiissuseqarnissaq piumassuseqarnissarluni pisariaqarpoq, aammalu piffissaq eqqorlugu aaliangersinnaaneq pisariaqarluni.

Qeqqata Kommuniani piumassuseqarlutillu sapiissuseqarput, 1. Klassemiit tuluttut ilinniartitsissutaalernikuuvoq misiliutitut. Meeqqanut sunniuteqarpa? Suu, meeqqat 1. Klassemi tuluttoortalernikut meeqqat angajullit piginnaasaqarnermikkut arlalitsigut qaangersimavaat. Meeqqat tuluttuujartalernermikkut ajoqusersimappat? Naamik, meeqqat nukittorsarneqarput siunissami unammilligassaminnut, tamanna Demokraatiniit pisariaqarlunnartutut isigaarput.

Naalakkersuisut akissuteqaatiminni allapput, suleqatigiisitaq immikkut ilisimasalinnik inuttalik, nuaniit allaneersuniik, qanoq oqariartuuteqassanersut, suut siunnersuutigissaneraat meeqqat atuarfiisa oqaatsitigut pitsanngorsarnissaannut piginnaasaqarnermikkullu qaffassarnissaannut suut siunnersuutigineqassanersut utaqqimaaqqaat.

Demokraatit Atassullu isumaqarput pisariaqavissortoq massakkut iliuuseqarnissaq. Uagut sapinngilarput iliuuseqarnissaq nunatsinniit pisuniit misilittakkanillu aallaveqartuniik, tassalu Qeqqata kommuniani misilittakkat, utaqqiinnarusunngilagut, meeqqagut pilliutigalugit.

Meeqqat aturfiiniit naammassisut kisitsisaat qiviarutsigit nilliaatissaanngillat. Meeqqat pikkorissinaviannngillat, politikerit utaqqiinnarlugit aaliangernissaat, killormoortuanilli, utaqqiinnarutta, utaqqiinnarunik, meeqqat amerlanerit systemitsinnut annaassavagut.

Taamaattumik Nivi Olsen-ip siunnersuutaanut isumaqataalluinnarpugut, tunngavilersuutigisaalu paasilluinnarpagut, ilaatigut ukuusut:

”Piffissanngorpoq sapiissuseqarluni aalajangiinissaq. Ineriartorneq sukkaqaaq. Oqaatsit takornartallu oqaasii sakuupput aamma takornartat oqaasiinik atuisinnaaneq imaanngilaq, minnerusumik kalaaliusugut. Naamerluinnaq. Imaappoq nunarput pitsaanerusumut ineriartortikkippat aamma meerartagut pitsaanerusunik periarfissikkigut. Inuussutissarsiutit soorlu takornariartitsinerup, aalisakkanik tunisassiornerup aamma aatsitassanik avammut tuniniaanerup

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

pisariaqartippaa nunarsuarmioqatitsinnut attaveqarsinnaanissarput taamaattumik pisariaqarpoq kalaallit oqaasiisa saniatigut takornartat oqaasiinik allanik atuisinnaanissarput.”

Oqaatigisatsituut ilaliinnarsinnaavagut. Siunnersuut ataatsimiititaliamut susasssaqartumut ingerlatipparput, sulilluarnissaanillu kissaallugit.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen, således det sikres, at det bliver obligatorisk for alle folkeskoler at indføre undervisning i engelsk som fremmedsprog fra 1. klasse. Dette tiltag må ikke betyde, at undervisningssprogene grønlandsk og dansk bliver nedprioriteret. Ændringen skal gælde fra skoleårets begyndelse i 2018.

(Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne)

(1. behandling)

Politik handler om vilje og mod. Om at træffe de rigtige beslutninger på de rigtige tidspunkter.

I Qeqqata Kommunia har man modet og viljen, der har man indført engelsk fra 1. klasse, som en forsøgsordning. Virker det? Ja, det siges, at børnene, der er startet med engelsk i første klasse, har overhalet dem der er startet senere. Har børnene tages skade af det? Nej – børnene bliver styrket til fremtidens udfordringer, hvilket er en nødvendighed.

Naalakkersuisut skriver i sit svarnotat, at dette forslag bør afvente en international ekspertgruppe, der skal komme med en række anbefalinger til, hvordan vi kan forbedre og udvikle vores sprogundervisning og styrke børn og unges sprogtilegnelse.

Demokraterne og Atassut mener, at er nødvendigt at handle med det samme. Vi tør godt agere på baggrund af erfaringerne fra Qeqqatq Kommunia i stedet for at fortsætte med at vente.

I dag er afgangstallene fra folkeskolen ikke noget at råbe hurra for. Eleverne bliver hverken bedre eller dygtigere af, at i politikere ikke tør at træffe nødvendige og rigtige beslutninger. Tværtimod – jo mere vi venter – jo flere elever taber vi.

Derfor bakker vi op om forslaget fra Inatsisartutmedlem Nivi Olsen for som hun selv siger i begrundelsen for forslaget:

”Det er på tide, at vi træffer en modig beslutning. Udviklingen går hurtigt. Sprog og fremmedsprog er værktøjer og det at evne at tale fremmedsprog, betyder ikke, at vi bliver mindre grønlandske. Tværtimod. Det betyder, at vi udvikler vores land til det bedre, og at vi giver vores børn bedre muligheder i livet.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

Erhvervsområder som eksempelvis turisme, fiskeprodukter og eksport af mineraler kræver, at vi kan kommunikere med omverdenen, og det kræver altså, at vi er i stand til at begå os på andre sprog end grønlandsk.”

Og det kan vi kun give hende ret i. Forslaget henvises til videre behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.